

NOTA DE FUNDAMENTARE
pentru
BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI al AQUATIM SA
pe anul 2021

Bugetul de Venituri și Cheltuieli pe 2021 supus aprobării a fost întocmit cu **scopul** de a asigura utilizarea atât a resurselor financiare proprii, cât și a celor atrase în mod eficient, în concordanță cu obiectivele și angajamentele financiare în care este angajată societatea.

Pentru întocmirea Bugetului de Venituri și Cheltuieli pe 2021, la nivel de societate, au fost parcurse mai multe **etape** și anume:

a. au fost întocmite anexe de lucru individuale cu previzionarea veniturilor și cheltuielilor, pentru:

- fiecare sucursală, având la bază date inclusiv din localitățile arondate acestora;
- localitățile periurbane Timișoarei;
- Municipiul Timișoara.

b. anexele de lucru individuale au fost centralizate, rezultând o previziune a veniturilor și cheltuielilor pentru întreaga arie de operare (inclusiv Timișoara).

Având la baza aceste situații s-a întocmit Bugetul de Venituri și Cheltuieli pentru anul 2021 conform OMF nr. 3.818 / 30.12.2019.

Bugetul de venituri și cheltuieli supus aprobării prognozează activitatea de exploatare, financiară și de investiții a anului 2021 pentru toată aria de operare a AQUATIM SA.

La întocmirea Bugetului de Venituri și Cheltuieli pe anul 2021 s-a ținut cont de:

1. Legislația în vigoare:

1.1. OMF nr. 3818 / 30.12.2019 privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia;

1.2. O.U.G. nr. 26 din 21.08.2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare;

1.3. Ordinul nr.1802 din 2014 pentru aprobarea reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate;

1.4. Legea nr.227 din 08.09.2015 privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare, inclusiv **Hotărârea nr.4/13.01.2021** care stabilește salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, adică 2.300 lei lunar, începând cu 13.01.2021; pentru personalul încadrat pe funcții pentru care se prevede nivelul de studii superioare, cu vechime în muncă de cel puțin un an în domeniul studiilor superioare, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, fără a include sporuri și alte adaosuri, este de 2.350 lei lunar.

1.5. O.U.G. nr 114 din 28.12.2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările ulterioare.

1.6. Legea nr.165 din 10.07.2018 privind acordarea biletelor de valoare cu Normele metodologice din 28.12.2018 privind acordarea biletelor de valoare.

2. Contractele și angajamentele în care societatea este parte:

2.0 Contractul Colectiv de Munca valabil pentru anul 2021, inclusiv acte adiționale la acesta.

2.1 Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare –încheiat în data de 19.01.2010, actualizat;

2.2 Actul Constitutiv al AQUATIM SA.

2.3 Contractele de Mandat în vigoare pentru membrii Consiliului de Administrație și directorii executivi : director general și director economic.

2.4 Contractul de împrumut cu BERD pentru cofinanțarea proiectului realizat prin POS Mediu

3. Alte date privind:

3.1. Inflația avută în vedere la întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli este: pentru anul 2021 - 3%; pentru anul 2022 - 3% și pentru anul 2023- 2%;

3.2. Cursul de schimb pentru Euro la finele anului 2020 de 4,8694 lei pentru 1 Euro.

4. Principii generale și elemente care au stat la baza fundamentării veniturilor, a cheltuielilor, precum și la stabilirea obiectivelor și criteriilor de performanță:

4.1. Pentru fundamentarea capitolului de venituri s-a ținut cont de următoarele:

4.1.1. Venituri din activitatea de exploatare:

- **cantitățile** de apă rece și de apă uzată (canalizare), ce urmează a fi facturate în cursul anului 2021, au fost estimate pe baza realizărilor din 2020, având

în vedere și dezvoltarea ariei de operare și punerea în funcțiune a investițiilor realizate prin fonduri europene.

- **prețul** pentru apă și **tariful** pentru canalizare folosite pentru stabilirea cifrei de afaceri pe 2021 sunt:

- pentru perioada ianuarie – iunie 2021 sunt cele în vigoare la data de 31.12.2020, conform Deciziei nr.60 /22.03.2019 a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice. Astfel pentru apa rece prețul este de 3,49 lei/mc, exclusiv TVA, iar tariful pentru canalizare este de 3,48 lei/mc, exclusiv TVA;
- începând cu 01.07.2021, tarifele au fost actualizate cu inflația prognozată de la aprobare până la 31.12.2020, conform strategiei de tarifare, rezultând un tarif de 3,65 lei/mc, exclusiv TVA, la apă și 3,64 lei/mc exclusiv TVA la canal. Acestea s-au aplicat pentru perioada iulie – decembrie 2021.

- veniturile din **alte activități** (vidanje, vomă, taxe avize etc.), precum și cele din imobilizări (investiții în regie proprie) au fost estimate cu ajutorul șefilor de secții, a șefilor de servicii și a directorilor de resort, având ca reper realizările anului precedent și programul de investiții pe anul în curs.

4.1.2. Veniturile financiare sunt formate din dobânzi, care au fost estimate ținând cont de diminuarea disponibilităților pe seama realizării programului de investiții din surse proprii, a cofinanțării proiectelor din fonduri europene, a rambursării ratelor scadente față de BERD, a planului de aprovizionare cu materii prime și servicii.

4.2. Pentru fundamentarea **capitolului de cheltuieli** s-a ținut cont, în principal, de următoarele elemente:

4.2.1. Pentru estimarea nivelului **cheltuielilor din exploatare** s-a avut în vedere pentru fiecare element de cheltuială, pe lângă legislația enumerată mai sus și de următoarele:

- propunerile diverselor sectoare de responsabilitate din societate (secții, sectoare, compartimente de specialitate tehnică);
- nivelul realizat/prognozat al cheltuielilor din 2020, conform balanței de verificare la 31.12.2020 (varianta de lucru la aceasta data);
- media lunară a fiecărui element de cheltuială aferent anului 2020;
- alte cheltuieli suplimentare ce apar datorită derulării programelor de investiții realizat din Fonduri de Coeziune - POS Mediu și POIM.

4.2.2. Cheltuielile financiare sunt formate din:

- dobânzile datorate către BERD;
- diferențele de curs aferente ratelor ce urmează a se rambursa în cursul anului 2021 către BERD; alte cheltuieli financiare pentru contractare împrumut POIM
- diferențele de curs aferente soldului datoriei externe la finele anului.

4.3 Profitul rezultat este repartizat prin hotărârea Adunării Generale a Acționarilor în conformitate cu:

- OUG nr.64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital majoritar de stat, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile din Actul Constitutiv al AQUATIM SA.

4.4. Sursele de finanțare a investițiilor au fost estimate în funcție de volumul total, precum și în funcție de repartizarea pe trimestre a planului de investiții și achiziții de utilaje independente, al graficului de derulare a programului din Fonduri de Coeziune - POS Mediu, POIM și a termenelor de rambursare a împrumutului BERD pentru anul 2021.

Bugetul de Venituri și Cheltuieli pentru anul 2021 este întocmit în concordanță cu instrucțiunile pentru completarea acestuia, conform prevederilor din OMF nr. 3.818 din 30.12.2019 și este format din:

- **Anexa nr.1 “Bugetul de Venituri si Cheltuieli” pe 2021-** întocmit în structura impusă de lege și corelat cu indicatorii economico –financiari din anexele de fundamentare, urmând a fi publicat pe pagina de internet a societatii numai coloana aferenta anului curent, respectiv ”Propuneri an curent”

- **Anexele de fundamentare** numerotate de la 2 la 5 astfel:

Anexa nr.2 - “Detalierea indicatorilor economico –financiari prevăzuți în bugetul de venituri si cheltuieli”. Această anexă are rolul de a fundamenta în structură indicatorii economico-financiari din bugetul de venituri și cheltuieli prevăzuți în anexa nr.1. Pentru aceasta au fost utilizate foi de lucru după principiile relatate în prezentul referat la punctul 3 ”principii generale și elemente care au stat la baza fundamentării veniturilor și cheltuielilor”.

Anexa nr.3 - “Gradul de realizare a veniturilor totale”, prezintă gradul de realizare a veniturilor totale pentru doi ani anteriori (2019 și 2020) anului pentru care se întocmește bugetul de venituri și cheltuieli.

Anexa nr.4 - “Programul de investiții, dotări și sursele de finanțare”. Datele din această anexă, în special cele privind sursele de finanțare, sunt corelate cu indicatorii economico-financiarți din celelalte anexe, după caz.

Anexa nr.5 - “ Măsurı de îmbunătățire a rezultatului brut și de reducere a plăților restante”. Precizăm că în cazul AQUATIM SA nu există plăți restante.

Nivelul **indicatorilor de performanță** din anexa 1 și anexa 2 la Contractul de Mandat în vigoare pentru membrii Consiliului de Administrație și directorii executivi: director general și director economic, prezentate în anexele 7 și 8, au fost determinați pe baza datelor din Bugetul de Venituri și Cheltuieli supus aprobării.

Precizări conform prevederilor OMF nr. 3.818/30.12.2019:

Conform proiectului de buget din “anexa 1” au fost previzionate pentru 2021 modificări față de realizat/preliminat din 2020. Astfel, mai jos, prezentăm acele elemente de venituri și cheltuieli care au pondere semnificativă și care au suferit modificări.

Anexa 2 de fundamentare prezintă în analitic, componența grupelor de venituri și cheltuieli din anexa 1. Astfel, modificările semnificative sunt:

- la **capitolul venituri totale**, estimarea în plus cu 2,43 % pentru anul 2021, se datorează în principal creșterii cu 3,79 % a veniturilor din serviciile prestate de apă-canal (acestea având ponderea cea mai mare în total venituri, adică 93,70 %).

Veniturile din producția de imobilizări în sumă de 1.478 mii lei, reprezintă 89,05 % din realizările preliminate ale anului 2020, ținând cont de măsurile luate pentru protejarea personalului.

La capitolul “alte venituri din exploatare – din amenzi și penalități” anexa 2, rd.15, col.6d, suma de 1.147 mii lei reprezintă 390,53 % din realizările preliminate ale anului 2020, deoarece realizările din anul 2020 au fost diminuate cu sumele de stornate pentru penalitățile calculate contractorilor pentru neîndeplinirea prevederilor contractuale aferente lucrărilor din programul POS Mediu și care au fost pierdute în instanță (este o situație excepțională). Astfel de diminuări nu au fost prognozate pentru 2021.

Datorită scăderii dobânzilor pe piața bancară, a diminuării disponibilităților pe seama realizării proiectelor de investiții pe 2021, proiecte ce urmează a fi finanțate din surse proprii, **veniturile financiare** au fost estimate cu prudență și anume 76.29 % din realizările de pe anul 2020.

La **capitolul de cheltuieli totale** creșterea prognozată de 5,38% este influențată de cheltuielile de exploatare, care având o pondere în total cheltuieli de 99,12%, au avut o creștere preliminară în 2020 față de 2019 de 7,24 %.

Creșterea cheltuielilor de exploatare în BVC 2021 față de preliminar 2020 de doar 5,34% se datorează influenței poziției alte cheluieli de exploatare –rd. 113 col.6d care are o creștere de doar 60,49 % față de preliminar 2020, iar în 2020 are o creștere față de 2019 de 112,52%. Această creștere este dată de provizionul constituit pentru recuperarea creanțelor, care în 2021 nu mai este prognozat la același nivel din 2020.

Urmărind structura costurilor de exploatare din “anexa 2”, începând cu Rd.31, col.6d, se observă că în 2021 sunt estimate la **Capitolul A “cheltuieli cu bunuri și servicii”** mai mari cu 16,81% decât realizările preliminate ale anului 2020 (col.5). Acest capitol reprezintă 33,52% din total cheltuielilor de exploatare în valoare de 171.221 mii lei.

În cadrul acestei subgrupe ponderea cea mai mare (56,00%) o au cheltuielile privind stocurile (rd.31) care au o creștere de 8,70%, în principal datorită costurilor privind energia și apa pentru care în 2021 s-au alocat 19.273 mii lei față de realizatul preliminar a anului 2020 de 17.743 mii lei.

Datorită noilor investiții recepționate, dar și a prognozei de extindere a ariei de operare prin preluarea de noi localități (cu probleme privind alimentarea cu apă și canalizare), au fost previzionate costuri mai mari decât cele realizate astfel:

- Cheltuieli cu combustibili (1.608 mii lei), subcapitol A1;lit.b2); rd.35 col.6d – care deși a fost prognozată cu 200 mii lei mai puțin față de anul 2020, înregistrează un plus de 26,63% față de realizatul preliminar a anului 2020 datorită economiei realizate în 2020 ca urmare a deplasării reduse în teren în contextul situației create de pandemia din acest an;
- Cheltuielile privind serviciile executate de terți (9.225 mii lei) cf. cap.A2, Rd.39, col.6d cu o pondere de 5,39% în cheltuielile de exploatare, au o creștere de 39,31% față de realizările preliminate din anul 2020, acestea din urmă reprezentând doar 78,31% din realizările anului 2019.

În cadrul subgrupe A2, rd.39-col 6d- ponderea cea mai mare, 86,82%, o au cheltuielile cu întreținerea și reparațiile (rd.40), care în suma de 8.009 mii lei sunt cu 36,81% mai mari decât realizările preliminate din 2020, acestea reprezentând doar 77,29% din realizările anului 2019.

În ceea ce privește cheltuielile cu alte servicii executate de terți (subcapitol A3,rd.45,col.6d), acestea sunt estimate a fi mai mari decât realizările preliminate din 2020 cu 23,81%. Propunerile pentru 2021 în suma totală de 16.031 mii lei sunt o însumarea a multor tipuri de servicii care deși au creștere mare în procente, creșterea în sumă absolută nu este semnificativă față de preliminarul anului 2020.

Un alt element de cheltuială din această grupă care înregistrează o creștere semnificativă este cheltuiala de asigurare și pază – rd.69 – col.6d - care are o creștere de 24,36% față de realizat preliminar an 2020 datorită obiectivelor noi care necesită acest serviciu în 2021.

În ceea ce privește celelalte elemente de cheltuieli, precizăm că acestea sunt estimate, în general, la nivelul celor prognozate pentru BVC din 2020, unele cu mici creșteri, dar datorita valorilor absolute reduse, procentul pare mare. (ex. reclama-publicitate, sponsorizări, etc).

O creștere de 2,49 % față de realizatul preliminar din 2020 înregistrează și rd.77 “alte cheltuieli” din capitolul A3 “cheltuieli cu alte servicii executate de terți”. Din lista altor servicii exemplificăm: servicii de internet și transmisie date, publicitate, tăiere arbori, audit financiar și energetic, elaborare studii, tipărire și distribuție facturi, curățenie, deratizare, etc.

Capitolul B “Cheltuieli cu impozite, taxe și vărsăminte asimilate” (rd 78 col.6d.) - crește cu 4,67 % față de realizatul preliminar din 2020, având o pondere în totalul cheltuielilor de exploatare de 8,58%.

Modificări se înregistrează la cheltuieli cu redevența (rd 80 col.6d.) cu 0,92 % față de 2020. Deși creșterea este mică, suma reprezentând cheltuielile cu redevența reprezintă 73,15% din acest capitol și 6,28% din totalul cheltuielilor de exploatare.

Creștere de 11,70% se regăsește și la rd.84 col.6d - “cheltuieli cu alte taxe și impozite”. Suma mai mare prevăzută pentru 2021 se datorează creșterii bazei de impozitare, ca urmare a punerii în funcțiune de noi mijloace fixe - clădiri.

Având o pondere de 48,74% în totalul cheltuielilor de exploatare, **Capitolul C “cheltuieli cu personalul”** regăsit în anexa 1, rd.11 și în anexa de fundamentare nr.2, rd.85, are o creștere pe total de 13,62%. În totalul acestui subcapitol, cheltuielile de natură salarială (C0), rd.86 anexa 2, reprezintă 95,75%.

Creșterea pe total an cu 10,79% a cheltuielilor cu salariile (rd.87 anexa 2) față de realizat din 2020, se datorează în principal modificării salariilor de baza (C1 lit.a. rd.88 din anexa 2) cu o creștere de 15,40 % (de la 55.503 mii lei la 64.048 mii lei).

Majorarea cheltuielilor de natură salarială sunt în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 26 din 21.08.2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare, pe care trebuie să le îndeplinească și să le respecte.

Precizăm că AQUATIM SA nu se află în situația de a avea restanțe la plata obligațiilor, din contra unul din indicatorii de performanță ai societății prevăd achitarea integrală și la timp a tuturor obligațiilor (buget de stat și local, furnizori, rate BERD, salarii, etc.) și a depășit profitul brut programat în BVC 2020.

Pentru determinarea cheltuielilor de natura salarială s-au reîntregit cheltuielile de natură salarială pentru întregul anul 2021 determinate ca urmare a acordării unor creșteri salariale și a creșterii numărului de personal în anul 2020 astfel:

- salariul tarifar la 01.01.2021 (salarii crescute în octombrie 2020) pentru cei 948 salariați existenți în societate
- din 01.10.2021 s-a aplicat o creștere de 8% asupra salariului tarifar
- total tarifar necesar pe 2021 este format din fondul pentru 9 luni cu salariile tarifare la 01.01.2020, plus 3 luni cu salariile tarifare majorate cu 8%.
- s-au adăugat sporuri medii pe societate de 6% calculate asupra noului tarifar anual și sume pentru prime conform prevederilor din Contractul colectiv de muncă în vigoare.
- suma de 995.000 lei pt cei 28 de salariați ce urmează a fi angajați, este stabilită ținând cont de salariul tarifar mediu, numărul de persoane noi în lună și numărul de luni în care urmează a fi plătiți

Astfel, fondul de salar total necesar în 2021 este de :

- pentru salariații existenți (948)	69.105.000 lei
<u>- pentru 28 salariați noi</u>	<u>995.000 lei</u>
TOTAL	70.100.000 lei

Subcapitolul C2 “ bonusuri ” (rd.13 din anexa 1; rd.91 din anexa 2) cuprinde, pe lângă valoarea tichetelor de masă, a voucherelor de vacanță, ajutoarelor sociale , a altor drepturi ale salariaților conform Contractului Colectiv de Muncă și suma aferentă participării salariaților la profit previzionat, precum și alte cheltuieli.

Pentru suma aferentă participării salariaților la profit previzionat, se constituie pe seama costurilor, provizion la finele exercițiului financiar, așa cum prevede legislația în vigoare.

În de Bugetul de Venituri și Cheltuieli pe anul 2021, au fost incluse la capitolul C2, litera c), rd.96(anexa 2) suma de 1.415 mii lei pentru acordarea voucherelor de vacanță în conformitate cu Legea 165/10.07.2018. Valoarea voucherelor de vacanță este de 1.450 lei/angajat.

La capitolul C4 – Cheltuieli aferente contractului de mandat suma de 1.898 lei este conform contractelor de mandat încheiate pentru consiliul de administrație, director general, director economic si secretariatul CA si AGA. Creșterea de 4.25% ce compune

din includerea componentei variabile a directorului economic care în anul precedent nu a fost cuprinsă pentru 12 luni contractul de mandat fiind încheiat cu luna 10.2019, precum și a bugetării sumei pentru secretariat AGA la nivelul bugetului din 2020 și nu a realizărilor datorită numărului redus de sedințe din anul 2020.

Capitolul D "Alte cheltuieli de exploatare" (rd.113 din anexa 2) au o pondere relativ mică de 9,16 % în totalul cheltuielilor de exploatare, prognoza pentru 2021, fiind redus. În cadrul acestui capitol, amortizarea (rd.120) de 17.100 mii lei are o creștere de 2,91% față de realizat preliminar din anul 2020.

Cheltuielile pentru investiții din anexa 1 rd.46 prezintă totalul acestora așa cum sunt detaliate în anexa de fundamentare nr.4, centralizată.

Investițiile au fost detaliate în subanexe în funcție de sursa de finanțare și de natura acestora astfel:

- 4.a. - Program de investiții - din surse proprii
- 4.b. - Program de investiții - din fonduri europene și cofinanțări
- 4.c. - Program de investiții - alte proiecte (mediu)
- 4.d. - Program de investiții - dotări cu active corporale și necorporale

Anexa 4 centralizată, prezintă în detaliu sursele de finanțare pentru întreg programul de investiții din 2021, precum și pentru estimările din anii 2022 și 2023.

Precizăm că în conformitate cu prevederile din OMF nr.3.818 din 30.12.2019, anexa 6 "instrucțiuni", capitolul II "reguli generale" pct.4, bugetul de venituri și cheltuieli a fost supus controlului financiar de gestiune din cadrul societății conform Hotărârii Guvernului nr. 1.151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune. În acest sens a fost întocmit raportul cu nr. 2612 din 09.02.2021.

În concluzie, la întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2021 au fost aplicate aceleași principii de stabilire a veniturilor și cheltuielilor ca și în anii precedenți, dar ținând cont de evoluția veniturilor și cheltuielilor din 2020 față de bugetul de venituri și cheltuieli din același an, corelat cu dispozițiile legale în vigoare la data întocmirii acestuia.

Director General,
Dr. ing. ILIE VLAICU

Director Economic,
ec.MARIOARA CĂLȚUN